No. 1333 Zaterdag 17 Juli 1909 26ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire. Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 16 Juli.

MOEDERLAND- EN KOLONIEN.

(Vervolg.)

BEGINSELEN VOOR ONZE KOLONIEN IN AMERIKA.

IX Bestaans- en verkeersmiddelen.

Aanteekening der Redactie.

Art. 5 van het Program luidt: Het landbouw-crediet, meer in het bijzonder voor den kleinen landbouw, worde bevorderd."

Zooals men weet, wordt door het Koloniaal Bestuur de proef genomen met de oprichting van een soort onderlinge-credietvereeniging voor de kleine landbouwers. Twaalf duizend gulden werden er voor beschikbaar gesteld.

De vorige maand, zijn reeds 12 windmolens ontvangen om boven de putten geplaatst te worden, en naar het schijnt, worden nog meerdere molens verwacht.

Zonder water is alle landbouw onmogelijk. Het is dus zeer practisch gezien van deze nieuwe Vereeniging, dat zij begon met den kleinen landbouwer aan putten en molens te helpen. Al zijn wij voor ons er nu nog niet zoo heel zeker van, dat elk voorgeschoten crediet op tijd terug betaald zal worden,— van onderlingen waarborg tusschen arme buitenlieden spreken wij liefst niet,— de kleine landbouwer werd door het hem verstrekken van put en molen in de meest voordeelige conditie geplaatst om het terugbetalen van het crediet althans mogelijk te maken.

Van harte hopen wij, dat de gewaagde proef zal medevallen, maar meenen dan ook, dat nu rustig eerst de resultaten moeten worden afgewacht, alvorens de proeven nog meer uit te breiden.

In verband met dit landbouwcrediet, verschaft aan den kleinen landbouw, zouden wij willen vragen, of het ook geen aanbeveling verdient om op dergelijke wijze ook den grooten landbouw, of juister,— want groote landbouw bestaat hier eigenlijk niet—, de bezitters van groote plantages te helpen.

Wij mogen het als algemeen bekend veronderstellen, dat de groote plantages, bijna zonder uitzondering, zwaar met hypotheken zijn belast, zoo zwaar, dat slechts met de grootste moeite de interesten betaald kunnen worden.

Van uitbreiding, of verbetering van het bedrijf kan onder deze verzwarende omstandigheden bijna geen sprake zijn.

De divi-divi en maiscultuur, de oranjerieën, en de veeteelt van deze groote plantages zijn voor Curaçao van algemeen belang.

De kleine landbouwers en de kleine luyden die te ver afgelegen in de buitendistricten wonen om nog geregeld te kunnen gaan werken in de stad, zullen op eigen- of huurgrondjes geen voldoend onderhoud vinden en zijn derhalve aangewezen om op de groote plantages te komen arbeiden.

Het wil ons derhalve voorkomen, dat het werkelijk in het belang van het algemeen is, wanneer er getracht zal worden in de verder afgelegen buitendistricten eenige groote plantages in stand te houden en tot bloei te brengen.

Dit nu zal moeilijk anders kunnen dan door het openstellen van crediet ook voor groote plantages. Alvorens deze zich zullen kunnen opwerken, moeten zij eerst ontheven worden van de hun zwaar drukkende lasten.

Blijkt het dan, na een tiental jaren bijvoorbeeld, dat die groote plantages toch niet op te werken zijn, dan zal er geen ander redmiddel overblijven, dan die groote gronden te verkleinen en in kleinere perceelen te verdeelen en in huur uit te geven.

De voorgeschoten gelden loopen op deze wijze geen gevaar en komen dan langzamerhand wel weer terug in het credietfonds.

Geen schitterend vooruitzicht voor de groote plantages, zal men zeggen.

Men vergete echter niet, dat het Rijk, geen voorschotten kan doen, geen crediet kan openstellen, geen leening sluiten mag zonder zekere waarborgen te bezitten, dat het geld niet verloren raakt.

En nu zijn wij wel verplicht, juist in het belang der groote plantages, duidelijk aan te geven, dat zelfs bij het ongunstigste verloop, zelfs in het meest wanhopige geval, wanneer duidelijk blijken zou, dat de plantages niet te helpen zijn, toch het voorgeschoten geld niet verloren zal raken.

Wij wanhopen derhalve volstrekt niet aan de toekomst der groote plantages, maar meenen ook de zwart ziende pessimisten te moeten overtuigen, dat men zonder gevaar voor zijn geld de groote plantages helpen kan.

En geld moet er komen, anders zullen vele der groote plantages, ook voor dat er tien jaar verstrijken, het eigendom zijn geworden der Hypotheekbank.

De Vereeniging „Moederland en Koloniën" mag derhalve in haar Curaçaosch program ook wel een afzonderlijke plaats in ruimen voor de hoogst noodige hulp aan de groote plantages.

Artikel 6 stelt voor „het zich vestigen door de landbouwende bevolking op domeingrond zooveel mogelijk te bevorderen.

Bij het afstaan van domeingrond worde er echter opgelet, dat alleen gronden worden uitgegeven, waarop de huurder of eigenaar een bestaan kan vinden."

Curaçao is geen landbouwkolonie.

't Kan niet genoeg worden herhaald. Opnieuw gaat bovenstaand artikel van de hoogst verkeerde veronderstelling uit, dat alle menschen, die een stukje domeingrond aanvragen, dat doen om er op te landbouwen.

Dit nu is volstrekt niet het geval. Zeer velen huren of koopen een stukje domeingrond om in de buitendistricten goedkooper te wonen.

Volgens het Koloniaal Verslag 1908 Bijlage C, woonden in de buitendistricten van het eiland Curaçao:

Ambtenaren	37
Barbiers	4
Broodbakkers	93
Drukkers	4
Grofsmeden	24
Hoedenvlechters	3590
Huisbedienden	124
Kantwerksters	16
Kleermakers	167
Koks en keukenmeiden	74
Kooplieden	10
Koopmansklerken	15
Koetsiers	87
Kuipers	25
Metselaars	276
Naaisters	314
Onderwijzers	5
Pontwrikkers	24
Te samen	4889
Landbouwers	2671

Men ziet het, verreweg het grootste gedeelte der buitenbevolking legt zich NIET toe op den landbouw, maar vindt werk en bestaan in de stad.

En al die lieden gaan buiten wonen, omdat zij daar frisscher, gezonder, vrijer en vooral veel goedkooper wonen, maar volstrekt niet om zich op den landbouw te gaan toeleggen.

Zij zullen bij werkeloosheid, of uit liefhebberij, misschien wel een beetje landbouwen, omdat zij er nu toch eenmaal den grond voor hebben; maar al die huurgrondjes blijven toch grootendeels braak liggen, zooals een ieder zien kan, die in den plant- of oogsttijd het 2e en 3e district bezoekt.

Wij gelooven, dat het Koloniaal Bestuur zeer goed zou doen met de domeingronden te schiften. Op minder goede gronden, in kleinere perceelen, dicht bij de stad, gelegenheid te geven tot het optrekken van goedkoope arbeiderswoningen, zoodat er een soort dorp, of minstens een wijk werd gevormd, en de betere gronden in grootere gedeelten te bewaren voor die lieden, die zich werkelijk op den landbouw willen toeleggen.

Of misschien nog beter zóó:

De woningen, omgeven door kleine vrije afgesloten grondjes, worden dichter naast elkander gebracht, en in de nabijheid van dit huizencomplex, dorp of wijk, wordt een gedeelte der domeingronden afgestaan als algemeene weidegrond, terwijl weer in een andere reeks de hofjes en landbouwvelden naast elkander liggen.

De domeingronden moeten dus niet zoo maar verhuurd aan wie er om vragen, maar, na grondig onderzoek en rekening houdende met de behoefte der bevolking, worden die gronden eerst in het algemeen verdeeld en bestemd gedeeltelijk voor woningen, gedeeltelijk vrijgelaten voor weide, gedeeltelijk in orde gebracht voor hofjes en landbouwvelden. Alles volgens vast plan.

Zooals tot nu toe de domeingronden worden afgestaan, wordt de landbouw er niet door bevorderd, maar komt zeer dikwijls goede grond in het bezit van stadsarbeiders of ambachtslieden, die heelemaal niet van plan zijn die gronden te bewerken, en ze natuurlijk ook braak laten liggen, terwijl zij die werkelijk van plan waren een hofje aan te te leggen, of minstens jaarlijks op hun terrein mais te verbouwen, dikwerf daarvan worden teruggehouden om de minder goede gronden welke hun werden afgestaan.

Zeer veel goede grond wordt op deze wijze nutteloos versnipperd, terwijl de ambachtslieden, die geregeld in de stad gaan werken, nu verder moeten wonen dan hun lief is en op grootere terreinen dan noodig.

Werkelijk, de regeling der domeingronden is een hoogst gewichtige quaestie. Maar zoolang men van de veronderstelling blijft uitgaan, dat domeingrond bouwland is, en alleen nuttig wordt uit gegeven, als het beplant wordt, zoolang zal deze moeilijke quaestie ook steeds verkeerd worden opgelost.

Voor een zeer groot gedeelte vinden de dichter rond de stad wonende buitenlieden hun bestaan in de stad en zoeken daarom buiten niets anders dan een frissche, vrije en goedkoope woning.

Door behoorlijk onderscheid te maken tusschen bouw*grond* en bouw*land* zal men vele moeilijkheden kunnen voorkomen en ook niet zoo spoedig gebrek hebben aan goede gronden voor den kleinen landbouw.

Wetenschappelijk Allerlei.

Arbeid en Vermoeienis.

Aan een artikel van dr. A. J. C. Snijders in de „Tel.", ontleenen wij het volgende:

Terecht zegt Swet Marden: „Meng hersenen onder uw arbeid, anders is bij waardeloos." En dat verband blijkt reeds daaruit, dat ook bij den arbeid der spieren de vermoeienis eigenlijk van de hersenen uitgaat en dat overspanning van den geest ook ongeschikt maakt voor lichamelijken arbeid en omgekeerd. Slechts door een geregelde en harmonische afwisseling van geestelijken en lichamelijken arbeid wordt de vermoeienis in beide richtingen het beste bestreden.

Ook de eigenlijke hersenarbeid als zoodanig kan echter, naar gelang van de inspanning, die men er van vergt, nuttig of schadelijk werken. De statistiek heeft zelfs geleerd, dat een matige hersenarbeid eer voordan nadeelig is voor de gezondheid en dat de levenskans van hen, die met den geest arbeiden, over 't geheel genomen, grooter is dan van anderen. Onder de geleerden en schrijvers komen er betrekkelijk zeer velen voor, die een hoogen leeftijd bereiken. Dit was reeds lang bekend, want een spreekwoord uit de oudheid zegt: „Het loon der filosofie is een lang leven", hoewel wij tegenwoordig die uitspraak niet gaarne meer onvoorwaardelijk zouden onderschrijven, daar een te rijkelijke dosis van dat artikel vele onzer hedendaagsche filosofen tot razernij voert.

Want ook voor den hersenarbeid geldt als regel, dat, voor een normalen gang van zaken, alles met mate behoort te geschieden. Ook dit was trouwens reeds aan de ouden bekend, daar Plutarchus zegt: „Matige arbeid voedt den geest, overmatige richt hem te gronde." Het is dan ook welbekend, dat overmatige geestelijke arbeid niet slechts voert tot geestelijke vermoeienis, tot „overlading", doch dat men zich daardoor ook aan ernstige gevaren voor de gezondheid blootstelt, minder weerstand kan bieden aan ziekten enz.

Het verschijnsel der vermoeienis is van zeer samengestelden aard, temeer, daar tot het ontstaan daarvan zooveel verschillende factoren samenwerken. Men neemt echter aan, dat zij moet beschouwd worden als een soort van zelfvergiftiging der spieren, tengevolge van de daarin opgehoopte ontledingsproducten daarvan, die bij den arbeid ontstaan, doch bij aanhoudende inspanning niet meer voldoende door den bloedstroom weggevoerd worden. Men heeft althans met zekerheid aangetoond, dat de spieren gedurende den arbeid meer zuurstof verbruiken en meer koolzuur vormen dan bij rust en het bedrag van dit laatste kan zelfs met 35 à 40 proc. toenemen. Verder heeft men gevonden, dat bij den arbeid in de spieren sommige zuren en andere ontledingsproducten ontstaan, die zeer goed tot het gevoel van vermoeienis aanleiding kunnen geven, want het melkzuur schijnt bijv. slaapverwekkend te werken.

Verder neemt de hartslag en ademhalingsfrequentie, dat wil zeggen: het aantal hartslagen en ademhalingen per minuut, door den arbeid toe en als gevolg daarvan stijgt de lichaamstemperatuur. Dit wordt in gewone onstandigheden echter grootendeels opgeheven door de vermeerderde waterverdamping door de huid, waardoor warmte aan het lichaam onttrokken wordt, doch die natuurlijk minder volkomen is als de lucht zelf veel waterdamp bevat, terwijl door een hoogere temperatuur der lucht de afkoeling van het lichaam minder zal worden. Daaruit laat zich verklaren, dat het gevoel van vermoeienis zich in den zomer spoediger voordoet dan in den winter, vooral bij vochtig, zoel weer.

De theorie van de zelfvergiftiging der spieren bij overmatigen, ingespannen arbeid, waarbij de vergiftige ontledingsproducten door den bloedstroom, niet in voldoende mate zouden weggevoerd worden, vond ook praktische bevestiging in het feit, dat het krachtige masseeren van soldaten, die door groote marschen vermoeid waren, een uitstekend middel bleek te zijn, om hen weer spoedig marschvaardig te maken. Verder heeft men proeven genomen op dieren, die volkomen frisch en gezond en niet vermoeid waren, bij welke het bloed van een ander vermoeid dier ingespoten werd, waarna de proefdieren inderdaad de duidelijkste teekenen van vermoeidheid vertoonden.

Men nam dus aan, dat er in de spieren een soort van vermoeienis-vergiften gevormd worden en Wedensky heeft dit vergift ook werkelijk uit het bloed van vermoeide dieren afgescheiden en gevonden, dat het op dergelijke wijze verlammend werkt als het curare, het bekende plantaardige pijlgift der Indianen. Terwijl de bekende physioloog W. Preyer vroeger de meening had uitgesproken, dat het, reeds bovengenoemde, melkzuur dien verdoovenden invloed zou hebben, heeft men later gevonden, dat de vermoeienisvergiften behooren tot de zoogenaamde leu comaïenen. Dit zijn verbindingen, die veel overeenkomen met de gevaarlijke ptomaïenen van de worst- en vleeschvergiftiging en die een dergelijke bedwelmende en slaapverwekkende werking uitoefenen als de morphine.

Niet slechts bij ingespannen arbeid echter, doch ook zonder dat, worden — hoewel natuurlijk in mindere mate — die schadelijke en bedwelmende producten in de spieren gevormd, daar, ook zelfs in den toestand van rust, de meeste organen nog onwillekeurigen arbeid blijven verrichten. Daardoor hoopen zich die bedwelmende, narcotisch werkende vergiften meer en meer in het bloed op, totdat 's avonds een zoo groote hoeveelheid daarvan gevormd is, dat een meer of minder onoverwinnelijke slaperigheid zich van ons meester maakt en het lichaam feitelijk in een toestand van narcose geraakt.

En juist de slaap alleen is in staat, om ons die volkomen rust te schenken, die de nadeelige gevolgen der vermoeienis weer opheft en een volledig herstel in den toestand onzer organen tot stand brengt. De slaap werkt daardoor zoo weldadig, daar alleen dan alle organen — behalve natuurlijke en onwillekeurige spieren van het hart enz. — in volkomen rust zijn.

Dientengevolge worden niet alleen de genoemde narcotische vergiften weer ontleed en door den bloedstroom weggevoerd, doch er heeft ook in zoover een herstel van krachten plaats, dat het verbruik van stof en kracht door de rust tot een minimum daalt, terwijl toch de ademhaling, bloedsomloop en voedingsprocessen ongestoord voortgaan. En het gevolg is dus een restitutie van de verbruikte stoffen en lichaamskrachten, waardoor de behoefte aan voedsel ook merkbaar verminderd wordt, zoodat er een kern van waarheid ligt in de uitdrukking, die men wel eens hoort: „Wie slaapt, eet". Terecht zegt dan ook Hippel: „Wie met den slaap niet op een goeden voet staat, delft steeds het onderspit."

Zoo zien wij, dat vermoeienis— mits zij niet ontaarde in „oververmoeienis" of uitputting—niet als een onvoorwaardelijk ongunstige factor voor de gezondheid mag beschouwd worden. Matige arbeid—en de daaruit voortvloeiende vermoeienis— bevordert den slaap, terwijl deze op zijn beurt de schadelijke gevolgen van de vermoeienis weer wegneemt. Beide vullen elkaar wederkeerig aan, mits wij er voor zorgen, dat, door een verstandige regeling van arbeid en rust, de harmonie tusschen beide bewaard blijft.

Nieuwe Ontwerpen.

Weer wijzigingen, natuurlijk!

Primo stelt de Gouverneur voor de VERLOFVERORDENING te wijzigen.

In de Toelichting zegt de Gouverneur:

Naar aanleiding van eenige beschouwingen van Z. E. den Minister van Koloniën over de verordening betreffende het verleenen van verlof aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao, vastgesteld op den 17den October 1908 en afgekondigd in het P. B. 1909 No. 25, stelt ondergeteekende voor de hierbij Uwen Raad aangeboden wijzigingen wel te willen goedkeuren, ten einde te voorzien in eenige leemten in de bedoelde verordening.

De verordening is allereerst op niet-pensioen gerechtigde ambtenaren toepasselijk; aan hen kan echter nimmer een verlof van meer dan zes maanden (art. 1 §) worden verleend. De bedoeling van de beperking, namelijk voor dergelijke ambtenaren het recht op vrijen overtocht uit te sluiten, is volkomen bereikt ten aanzien van het ziekteverlof, want daarbij geldt voor het verkrijgen van vrijen overtocht de eisch, dat het verlof voor een jaar moet zijn verleend. Die eisch geldt echter niet, ingeval van verlof wegens langdurigen dienst en zoo zou het, in strijd met de bedoeling, kunnen voorkomen, dat een niet-pensioen gerechtigd ambtenaar bij verlof wegens langdurigen dienst aan spraak op overtocht ten laste van de koloniale kas maakt.

Elke moeilijkheid in deze kan vermeden worden door aan Art. 1 § 1 sub B, eerste zinsnede, toe te voegen de woorden: „en dat hun geen overtocht ten laste van de koloniale kas verleend wordt."

De verlofverordening spreekt verder slechts in één geval van verlof buiten bezwaar van de koloniale kas, namelijk wegens het aanvaarden van betrekkingen of opdrachten van Regeerings- of Bestuurswege (art. 2 §). Daaruit vloeit voort — in verband met art. 36 van het Regeeringsreglement — dat de Gouverneur de bevoegdheid mist om aan een ambtenaar in diens eigen belang of liever op diens eigen verzoek, verlof te verleenen buiten bezwaar van de koloniale kas. Zoowel in het belang der ambtenaren zelf als in dat van de koloniale kas is de voorgestelde aanvulling van art. 2 § 4: „In dit geval wordt de diensttijd bedoeld in § 2 sub b geacht niet te zijn onderbroken."

Twee nieuwe alineë worden aan dit artikel toegevoegd:

„De Gouverneur blijft bevoegd ook om andere redenen aan ambtenaren verlof te verleenen, buiten bezwaar van de koloniale kas.

De duur van dit verlof wordt naar de omstandigheden, door den Gouverneur te beoordeelen, geregeld."

De billijkheid van de toevoeging aan het eerste lid spreekt voor zich zelf en vereischt wel geen bijzondere toelichting.

C. Art. 6, § 2, sub b, derde zinsnede en verder, wordt aldus gelezen:

„Is het inkomen minder dan f2400 dan wordt het verloftraktement naar reden van de volgende schaal vastgesteld:

Jaarwedde.

Voor inkomens tot f 1,500.—

Verloftraktement.

het vier vijfde gedeelte van het inkomen.

Jaarwedde.

Voor inkomens van f 1,500.— tot f 2,400.—

Verloftraktement.

f1,200.— plus het vier negende gedeelte van hetgeen het inkomen meer bedraagt dan f 1,500.—"

De hier voorgestelde wijziging strekt, om niet enkel op grond van redeneering, maar ook volgens uitdrukkelijk voorschrift te geraken tot de bepaling van het verloftraktement bij bezoldigingen van minder dan f 1500.—

Volgens letter c van § 2 van art. 2 kan verlof verleend worden om gewichtige redenen. Een van die redenen wordt in art. 4 § 1 letter b afzonderlijk genoemd, namelijk de noodzakelijkheid dat een zich op de onderhoorige eilanden bevindend ambtenaar zich naar Curaçao begeven moet om er zich te beklagen of te verantwoorden. Aangezien 't zeer wel mogelijk is, dat zulk een verlof langer dan één maand zou moeten duren en het aan den anderen kant niet doenlijk is een termijn te bepalen, die wel voldoende zou zijn om een beklag of verantwoording te doen, is wijziging van art. 6 § 2 sub c gewenscht. Genoemd artikel wordt gelezen als volgt:

„Indien het verlof verleend is om redenen, bedoeld bij b en c van § 1 van art. 4, bedraagt het verloftraktement:

in de gevallen sub b en c het volle inkomen over de eerste maand en de helft over den verderen verloftijd;"

De verlofverordening bevat geen bepaling omtrent het verloftraktement bij een verlof wegens langdurigen dienst van korter dan een jaar. Wanneer in zulk een geval verlof wordt verleend voor één jaar is letter d van § 2 art. 6 van toepassing, doch geen voorschrift voorziet in het door art. 4 mogelijk gemaakte geval dat verlof wegens langdurigen dienst voor minder dan één jaar wordt verleend.

Bij het voordoen van een dergelijk geval, zal de oplossing te vinden zijn in art. 6 § 2 sub d, wanneer het artikel gewijzigd wordt als volgt:

„Indien het verlof op grond van § 8 van art. 3 of van § 1, sub a van art. 4 verleend wordt, op het twee derde deel van het inkomen, indien dit f 2.400— of meer bedraagt.

Is het inkomen minder dan f 2.400, dan wordt het verloftraktement naar reden van de sub b van § 2 van dit artikel bedoelde schaal vastgesteld."

Secundo stelt de Gouverneur voor de volgende

Bankvacanties

Art. 1

Art. 136 van het Wetboek van Koophandel wordt gelezen als volgt:

„Indien de betaaldag van eenen op tijd of op zekeren termijn na zicht getrokken wisselbrief invalt op eenen Zondag of op eenen daarmee gelijkgestelden dag, is dezelve betaalbaar op den eersten daarop volgenden dag, welke geen Zondag noch daarmede gelijkgestelde dag is.

Met den Zondag worden ten deze gelijkgesteld de Nieuwjaarsdag, de Christelijke tweede Paasch- en Pinksterdagen, de beide Kerstdagen, de Hemelvaartsdag en de verjaardag des Konings."

Art. 2.

Het tweede lid van art. 161 van het Wetboek van Koophandel wordt gelezen als volgt.

„Indien die dag invalt op eenen Zondag of op eenen der in het tweede lid van art. 136 daarmede gelijkgestelde dagen, moet het protest geschieden op den eerstvolgenden dag, welke geen Zondag noch daarmee gelijkgestelde dag is."

Art. 3.

Art. 210 van het Wetboek van Koophandel wordt gelezen als volgt:

„Indien de laatste dag van eenigen termijn, waaromtrent in dezen Titel eenige bepaling voorkomt, invalt op eenen Zondag of op eenen der in het tweede lid van art. 136 daarmede gelijkgestelde dagen, blijft de verplichting en verantwoordelijkheid voortduren tot en met den eersten daarop volgenden dag, welke geen Zondag noch daarmede gelijkgestelde dag is."

Memorie van toelichting.

Bij de Wet van 27 April 1904 (Stbl. No. 83), zijn de corresponderende artikelen van het Nederlandsch Wetboek van Koophandel gewijzigd in den zin, zooals aangegeven wordt in het den Raad hierbij aangeboden voorstel tot wijziging van de artikelen 136, 161 en 210 van het Wetboek van Koophandel van de kolonie Curaçao. Ook de Gouverneur van Suriname heeft op den 16den Januari jl. eene verordening vastgesteld, waarbij, door wijziging van de correspondeerende artikelen van het Wetboek van Koophandel voor de kolonie Suriname zoogenaamde bankvacanties worden ingesteld.

De voorgestelde wijziging heeft ten doel ons Wetboek van Koophandel, volgens art. 138 in fine van het Regeeringsreglement, in overeenstemming te brengen met de in Nederland geldende wetgeving."

Roosevelt's jacht- en onderzoekingstocht.

Zooals onzen lezers bekend is, is Roosevelt na zijn aftreden als 26e. president der Vereenigde Staten en na in het geheel 25 jaar in den dienst der republiek te hebben doorgebracht, afwisseling en ontspanning gaan zoeken in een tweejarige buitenlandsche reis, waarvan de eene helft zal worden besteed om onder Britsche vlag als Zoölogisch naturalist een tocht door Afrika te maken, en de andere helft gewijd zal worden aan eenige hoofdsteden van de landen in Europa.

In een zeer uitgebreide mededeeling, gaf Reuter reeds vroeger nog verschillende bijzonderheden aangaande het doel en de inrichting en de uitvoering van dit grootsche plan, dat met de energieke en machtige persoonlijkheid van den president zoo goed harmonieert.

Wij lichten de belangrijkste bijzonderheden uit Reuter's breedvoerige mededeeling, in zooverre zij onzen lezers belang kunnen inboezemen.

Aan het hoofd der wetenschappelijke expeditie, uitgerust door het Smithsonian Instituut te Washington staat de president, terzijde gestaan door zijn zoon Kermit en drie Amerikaansche natuuronderzoekers — majoor Edgar, Mearns J. Loring Alden en Edmund Heller — die zullen zorgen voor eene verzameling van zoogdieren, vogels, kruipdieren, insecten en botanische voortbrengselen van Centraal Africa, welke alle in het nationaal museum der Vereenigde Staten te Washington zullen worden ondergebracht.

De expeditie is op 13 Maart met de „Koning Albert" van de Noord-Duitsche Lloyd uit New-York vertrokken en den 25n. Maart te Napels aangekomen. Vandaar zijn de deelnemers aan de expeditie op een stoomboot van de Duitsche Oost-Afrika-lijn den 5n. April naar Mombosa, Kilindini's haven vertrokken, den 21n. April met den Ugandaspoorweg naar Nairobi, om van daaruit als operatie-basis gedurende zes maanden hun tochten te ondernemen.

Daarna met den spoorweg naar Port-Florence aan 't Victoria-Nyanzameer; in het geheel 584 mijlen: vervolgens per karavaan door Uganda en ten laatste langs de geheele lengte van den Nijl tot aan de stad Khartoem, welke de expeditie omstreeks April 1910 denkt te bereiken.

Te Khartoem zal mevrouw Roosevelt zich waarschijnlijk bij den president aansluiten, om hem op zijn reis door Europa te vergezellen, terwijl de natuurkundige geleerden der expeditie onmiddelijk uit Egypte naar de Ver. Staten zullen terugkeeren om de verzameling der dieren in het Museum te Washington te regelen.

Reeds gedurende geruimen tijd heeft Roosevelt het plan voor een jachttocht in het hartje van Afrika gekoesterd.

Met het oog hierop heeft hij verschillende keeren jacht gemaakt op grof wild in alle deelen der Vereenigde Staten, waar dat soort wild nog gevonden wordt.

Hij is een hartstochtelijk jager en een meesleepend stylist en verschillende van zijne jachtbeschrijvingen in Noordelijk Dakota, zooals de „Panck life and Hunting Trail", de „Deer Family" en „Outdoor Pastimes of an American Hunter" zijn bekende en populaire verhalen.

In het laatste der aangehaalde werken zegt hij zelfs met betrekking tot de jachtsport:

„Sinds de dagen van Nimrod tot op onzen tijd zijn er altijd ontelbare jagers geweest, en de meest oorlogzuchtige en krachtigste volken hebben zich aan de jacht overgegeven als aan de voornaamste ontspanning tusschen hun ruwe vermaken, zoo geheel geschikt voor mannen met gezond bloed in hun aderen."

Roosevelt wil in dit opzicht eenigszins gelijk staan met de vroegste veroverings-koningen van Egypte en Assyrië, die, zooals hij zegt, ook jacht maakten op olifanten en wilde buffels en leeuwen, waarvan het wemelde in die landen: zooals Tiglath-Pileser de eerste, die als heerscher over Phoenicië over de Middellandsche Zee voer en daar een „zeemonster", waarschijnlijk walvisch, doodde — „een feit, dat," zoo verklaarde de president, „bij geen enkel sportlievenden souverein van den modernen tijd zijn wedergade vond, behalve bij dien stoutmoedigen jager, den Duitschen keizer: ofschoon ik geloof, dat ook de tegenwoordige koning van Engeland, evenals verschillende leden van zijn familie, olifanten en tijgers heeft neergelegd."

Onder de jachtgronden rekent Roosevelt nog slechts drie gedeelten van het vasteland, en daaronder acht hij Zuid-Afrika het echte Paradijs voor een echten Nimrod, de uitgestrektheid land tusschen de Oranjerivier en de Zambesi, voortloopend naar het Noorden tot de Nijllanden en Somaliland.

„Wij zouden tot de Fauna van Pleistocene moeten teruggaan om een even rijk jachtgebied te vinden," zegt hij.

Daarheen heeft de president zich thans begeven om zich over te geven aan de sport, die hem het sterkst aantrekt nu hij 25 jaar lang zijn land gediend heeft, eerst — na zijn promotie aan de universiteit te Harvard — als afgevaardigde in den Staat New-York, als burgerlijk commissaris van de Ver. Staten, als President der politie-afdeeling te New-York, als assistent-secretaris van het marine-departement der Ver. Staten, als kolonel van het eerste regiment van de vrijwillige kavallerie der Ver. Staten gedurende den Spaansch-Amerikaanschen oorlog, als gouverneur van den Staat New-York, als vice-president, en ten laatste als president der Amerikaansche natie.

Toch weer politiek.

Er zijn er echter twee redenen, welke hem tot deze buitenlandsche reis van twee jaren hebben overgehaald, en van deze twee redenen is de jachtontspanning en de wetenschappelijke onderzoekingslust de minst gewichtige. Wat hem op de eerste plaats heeft bewogen tot deze reis is het verlangen om zich te onttrekken aan de personen, welke hem bijna onvermijdelijk zouden trachten over te halen om zijn invloed te gebruiken in het bestuur van den nieuwen president William Taft. Roosevelt weet, dat men aanstonds het gerucht, verspreid had als zou Taft zijn creatie zijn, als zou Taft als president slechts volbrengen wat Roosevelt's persoonlijkheid en invloed hem denkt voor te schrijven. Deze geruchten als klaarblijkelijk valsch te laten uitkomen is de voornaamste reden van Roosevelt's reis naar een land, waar alle communicatie met de Ver. Staten zoo goed als onmogelijk is.

Roosevelt wil verder zijne reis niet volbrengen gelijk generaal Grant in vroegere jaren, die overal door keizers en koningen zoo schitterend onthaald werd; hij wil ook op zijn ontspanningsreis werkzaam zijn als een ijverig Amerikaansch burger.

Hij verlangt ook geen uitzonderingsmaatregel van de Britsche regeering waardoor het hem geoorloofd zou zijn in Britsch Afrika jacht te maken op wild, dat aan andere jagers verboden is. Dat wenscht de president te vermijden, omdat zulk een uitzonderingsmaatregel geen gunstigen indruk kan maken bij de Britsche onderdanen, evenmin als het den Amerikanen aangenaam zou zijn, indien een vreemdeling van de Ver. Staten verlof zou krijgen om jacht te maken op de Amerikaansche buffels en andere zeldzaam geworden wilde diersoorten in 't Yellow Stone Park.

't Is ook de wensch en de bedoeling van den president deze Afrikaansche jacht-expeditie geenszins als puur vermaak op te vatten. Een bepaald aantal soorten van zoogdieren en vogels zal geschoten worden voor het Amerikaansch museum, maar van de overige zullen slechts diegene onder schot worden genomen, welke voor de voeding van het kamp noodig zijn. Eene wetenschappelijke expeditie is de hoofdgedachte van den president, daarmee heeft hij zich reeds lang bezig gehouden, die heeft hij bestudeerd, onderzocht, haar voor- en nadeelen, haar bezwaren en moeilijkheden gewikt en gewogen.

Gedurende de zomervacantie van het laatste jaar in zijn zomerverblijf te Oyster Bay, Long Island, heeft hij de plannen uitgewerkt. Daar zat hij in de mooie dagen van Juni tot September onder de mooie veranda, gebogen over de natuurlijk-historische boeken en landkaarten en jachttochten door Afrika; daar voerde hij de correspondenties met de groote bekende jagers en natuuronderzoekers, die zich jaren lang op de studie van Centraal Afrika en zijn fauna hadden toegelegd; daar ontving hij de reizigers en de geleerden en de missionarissen, die het door hem uitgekozen gedeelte van Afrika hadden onderzocht en doorkruist, zooals Hartzeil, die als bisschop van de Methodisten Kerk in Afrika en den bekenden Harry Johnston, die beiden, jaren lang, de laatste zelfs 25 jaar, in Centraal Afrika hebben doorgebracht.

En deze Harry Johnston, de ontdekker van den Okapi stond na zijn bezoek bij den president, verwonderd over diens buitengewone kennis der Afrikaansche fauna, waardoor de president in staat was geweest hem, Johnston, nieuwigheden te vertellen waarover hij nog nimmer gehoord had.

Toen de president zoover met zijn studie en plannen en bereking gevorderd was, heeft hij het eerst zijn voornemen ontvouwd aan Walcott, secretaris van het Smithsonian instituut, met de bijvoeging, dat hij niet als een jager-slachter maar meer en vooral als een fauna-verzamelaar en als een naturalist zijn tocht ondernam, aldus een eenige gelegenheid biedend aan het Nationaal Museum der Ver. Staten om eene rijke verzameling van groot wild bijeen te krijgen.

Walcott, die het groote gewicht van Roosevelt's voorstel inzag, sloeg aanstonds de handen aan het werk.

Drie man zouden als vertegenwoordigers van het Smithsonian Instituut meegaan: de noodzakelijke fondsen voor de geldelijke bijdragen van Smithsonian's aandeel werden door eene onbekende bron verzekerd. De onbekende bron is tot nu nog niet genoemd, maar het is zeker dat geen enkel gouvernement daarvoor in aanmerking komt, en het is ook bijna even zeker dat de noodige sommen door Andrew Carnegie zullen worden geschonken. Vier der beste naturalisten van de Ver. Staten zullen den president begeleiden, gelijk wij reeds in 't begin vermeldden.

Verder komt daar nog bij J. Loring Alden een specialiteit in de kleinere zoogdiersoorten, die reeds in 1898, door eene zending van 900 goed geprepareerde kleinere soorten van zoogdieren aan het Nationaal Museum der Ver-Staten alle records in dit opzicht sloeg. Ten laatste zal Roosevelt nog vergezeld worden door Edmond Heller, die deel heeft uitgemaakt van de expeditie onder K. Akoley en Eliot, welke ook in de door Roosevelt uitgekozen streken gereisd heeft.

Kermit Roosevelt, de tweede zoon van den president, een jongeling van 19 jaar, zal als officieel fotograaf zich bij de expeditie aansluiten. Hij is student aan de Harvard-universiteit en heeft zich in den laatsten tijd met bijzonderen ijver toegelegd op alles wat met de fotografiewetenschap in verband staat.

In zijn laatste zomervacantie heeft hij zich in de verschillende camera- en fotografiemethoden ingewerkt en ontelbare proeven genomen in de dierentuinen te New-York. Daarenboven is hij een uitstekend ruiter en een goed schutter.

Om het personeel der expeditie volledig te maken is eindelijk ook een Engelschman, R Cuminghame gekozen, een man die bekend staat als een groot natuurvorscher en iemand die reeds talrijke jachttochten in Afrika heeft meegemaakt, en die daarom ook door Roosevelt gekozen is om te zorgen voor de materieele benoodigheden en de noodzakelijke behoeften der expeditie. Als hij te Londen, waar hij vertoefde alles had voorbereid, zou hij naar Britsch Afrika oversteken om voor het aanwerven der inlandsche bedienden en lastdieren zorg te dragen. Te Mombasa zou hij dan de overige leden der expeditie ontmoeten.

De expeditie zal korten tijd in Mombassa doorbrengen om vandaar per spoor naar Nairobi, de hoofdstad van de provincie Ukamba te gaan. Vandaar uit zullen verschillende tochten ondernomen worden, o.m. zal de Keniaberg beklommen worden.

Overigens zijn voor de zes maanden, die de expeditie in de nabijheid van Nairobi blijft geen bepaalde plannen gemaakt.

In October trekt de expeditie op en gaat per spoor naar Port Florence en Etabbe, dat men op zijn vroegst in December denkt te bereiken. Daar wordt een karavaan gevormd, om naar Kibira aan het Albert-Nyanza-meer te gaan. Begin 1910 hoopt men den Witten Nijl te bereiken.

Dan volgt nog een uitvoerige beschrijving van de geweren, die Roosevelt medeneemt. Omtrent de plannen gedurende 1910 is nog niets bekend. Na zijn jachttochten zal de oud-president te Khartoem zijn echtgenoote ontmoeten. Samen gaan zij dan naar Europa. Te Berlijn zal Roosevelt op uitnoodiging van den keizer een rede houden bij gelegenheid van den honderdsten verjaardag van de Berlijnsche universiteit.

Te Parijs zal hij in de Sorbonne een voordracht houden over het levenswerk van markies de Lafayette, in Engeland zal hij aan de Oxford-universiteit lezingen houden.

't Is niet waarschijnlijk zegt het Communiqué dat hij in Holland komt, maar als hij komt, dan zal hij daar „in de taal zijner voorvaderen" spreken, evenals hij Duitsch zal spreken te Berlijn en Fransch te Parijs.

Ingezonden stukken.

Aruba den 7n. Juli 1909.

WelEerwaarde Heer Redacteur,

In mijn stuk van den 17n. Juni ll. heb ik een fout gemaakt, welke ik pas nu heb opgemerkt. Namelijk, in de plaats van: „en, dat naderhand gebleken is, dat van die aanslagen DE MEESTE niet overeenkomstig met de gedane opgaven zijn uitgekomen" moet zijn: „en, dat naderhand gebleken is, dat van die aanslagen VERSCHEIDENE (*misschien de helft*) niet overeenkomstig met de gedane opgaven zijn uitgekomen."

Gelieve voor mij deze fout in het volgend nummer van uw geacht blad te verbeteren.

Met de meeste hoogachting.

Van UWelEerw. de Dw. Dr.

L. O. LAMPE.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerklijke berichten.

De „Kleine St. Jozef-vereeniging” heeft hare talrijke leden door een driedaagsche godvruchtige oefening, geleid door den Zeereerw. Pater Rector M. V. Zwijsen, voorbereid tot een algemeene Communie op gisteren, den feestdag van O. L. V. van den berg Carmel. Des avonds heeft onder het plechtig lof de Hoog Eerw. Pater Provicaris Apostolicus, W. E. J. Ter Maat, de feestrede uitgesproken over Christelijke Opvoeding.
Wij wenschen den ijverigen Directeur, P. fr. Amb. Kuypers, die persoonlijk het nieuwe vaandel zijner Vereeniging heeft gewijd, van harte geluk met het uitstekend geslaagde feest en hopen, dat de vruchten daarvan blijvend mogen wezen.

A. N. V.

De Groep „Nederlandsche Antillen” roept wederom hare leden op ter algemeene vergadering. Dinsdagavond, 8 ure, zal de Voorzitter der Groep, de Heer H. P. de Vries een lezing houden over „De toekomst van Curaçao in verband met de opening van het Panamá-kanaal.” Een hoogst actueele stof, en behandeld door een alleszins bevoegd en deskundig persoon.
We stellen ons voor, dat de opkomst der leden zeer talrijk wezen zal. Naar wij vernemen wordt er ook gelegenheid gegeven tot debat.

* *
*

Zooals men zich wellicht herinnert, heeft het Bestuur der Groep „Nederlandsche Antillen” een paar maanden geleden het verzoek gericht tot het Hoofdbestuur om zoodra er portretten van Koningin en Prinses verkrijgbaar zouden wezen, daarvan ten spoedigste eene bezending te mogen ontvangen. Het Hoofdbestuur heeft thans welwillend aan dat verzoek voldaan en zond voor alle leden der Groep een fijne plaat, welke op fijn gesatineerd papier een bloeienden oranjeboom voorstelt, waarin de vier foto's der Prinses, door H. M. de Koningin persoonlijk genomen, en zoo kunstvol door de firma Guy de Coral & Co gereproduceerd, als rijke vruchten hangen. Het is een mooie herinnering aan de geboorte van H. K. H. Prinses Juliana.

De 30 %.

De Heer A. M. Sucre opent in *El Tiempo* van Caracas weder een heel nieuw gezichtspunt. Volgens hem is het ontstaan der additioneele rechten te zoeken in het verlangen van den toenmaligen President Guzman Blanco om Venezuela opgenomen te zien in het wereldverkeer door middel der groote stoomvaartlijnen. Tot dan toe had Venezuela alleen maar een zeilverbinding met de Antillen. Door nu de koopmansgoederen, ingevoerd van de Antillen, met 30% te bezwaren stelde hij de gelegenheid open om direct met den Amerikaanschen en Europeeschen groot handel in verbinding te treden. Gelijk ook is geschied.
Thans echter, nu het doel is bereikt, en de groote stoomvaartlijnen Venezuela geregeld aandoen, hebben de 30% geen reden van bestaan meer. Integendeel, zij belemmeren het opkomen van eigen, Venezolaanschen handel. Alles is in handen der groote, vreemde, voornamelijk Duitsche, huizen. Aan de hand van leerzame statistieken bewijst de Heer Sucre verder, hoe voor den Venezolaanschen handel, voor den Fiscus, den landbouw en de industrie, en niet het minst voor het geheele Venezolaansche Volk, verbruiker en opkooper der thans door de gemonipoliseerde huizen dure ingevoerde artikelen, de 30% een ware ramp te noemen is, een voortdurende belemmering tot eigen wederopleving en ontwikkeling.
Hoe eerder de 30% worden afgeschaft des te beter.

De Pest te Caracas.

Volgens ingekomen berichten hoopten wij, dat de gevaarlijke ziekte had uitgewoed. Het Bulletin der Gezondheidscommissie van 3 Juli vermeldt echter weder een pestgeval met doodelijken afloop op 2 Juli ll. Op 3, 4, 5 en 6 werd echter geen enkel geval meer geconstateerd.
Latere berichten zijn bij ons nog niet ingekomen.

Twee maten?
Venezuela en Duitschland.

Volgens het verslag, voorkomend in *El Tiempo* van 7 Juli ll. werd op dienzelfden dag in het Congres voorlezing gedaan van het tractaat tusschen Venezuela en Duitschland gesloten, inhoudende een vriendschappelijke overeenkomst, een handels- en scheepvaartverdrag, waarbij beide Naties overeenkomen elkander te behandelen als „meest begunstigde.”
Het lid Siso liet het art. 52 van de Constitutie voorlezen, waarbij het Congres gerechtigd wordt verklaard de tractaten met de Mogendheden al of niet goed te keuren, zoodat genoemd lid meende, dat dit tractaat met Duitschland ook eerst door het Congres behandeld moest worden.
Het lid Gallegos stelt voor, het tractaat in eerste instantie goed te keuren en verder den wettelijken weg te volgen.
En zoo geschiedde; het tractaat met Duitschland werd goedgekeurd.
Het Nederlandsch Protocol werd een maand geleden aangehouden tot later en naar een Commissie verwezen, terwijl het tractaat met Duitschland onmiddelijk, althans in eerste instantie, werd goedgekeurd.
Zou de afschaffing der 30 %, omdat ook Engeland erbij betrokken is, oorzaak zijn van het groote verschil in behandeling of is het meten met twee maten?
Waar blijft dan die groote dankbaarheid van Venezuela jegens Nederland voor het krachtdadig optreden in December ll.?

De Amerikaansche Consul

de Heer E. H. Cheney is Zondag ll. voor een paar maanden met verlof naar New York vertrokken. De Vice-Consul, de Heer C. S. Gorsira JPEz. werd met de waarneming van het Consulaat belast.

Havenverkeer.

Van 1 — 16 Juli liepen onze haven binnen:

Stoomschepen	13
Goeletten	17
Bijlanders	14
Totaal	44 schepen.

Hr. M. Utrecht

is Woensdagmorgen onze haven binnengevallen.
Einde Augustus of uiterlijk begin September zal het schip ons weder verlaten om tegenwoordig te zijn bij de Hudson-Fultonfeesten in Amerika.
Begin October keert het dan weer hier terug, terwijl het in de maand November weder naar Suriname trekt om de hydrografische opname te doen bij de mondingen van de Coppename en Saramacca. De vorige maand schijnt de tocht daarheen slechts een verkenningstocht te zijn geweest.

* *
*

Zooals men weet, zal *De Halve Maan* door 16 man der equipage van de *Utrecht* worden bemand, allen in een ouderwetsch pakje gestoken, vervaardigd door den heer G. J. Dijkman, mr. kleermaker van de marinewerf.
Het bevel zal gevoerd worden door den Luitenant t/z 1ste klas, Lam, als schipper, terwijl de adelborst 1e klas, De Meester, als stuurman zal optreden.
De heer Bentheim begeeft zich met bootsman Geelen afzonderlijk naar Amerika om daar voor de verdere optuiging van het vaartuig te zorgen.

De Koloniale Raad

hield Woensdagavond een openbare zitting, welke werd bijgewoond door 9 leden; drie zijn er buitenslands en Dr. H. Ferguson, heeft opgehouden lid van den K. R. te zijn, nu ZEA. benoemd werd tot lid van den Raad van Bestuur.
Het publiek was buitengewoon talrijk opgekomen, en verwachtte blijkbaar iets heel bizonders. Wij merkten op verschillende personen uit de voornaamste standen onzer maatschappij.
Nadat de wd. Voorzitter de vergadering had geopend, werden de reeds in druk verschenen notulen der vorige vergadering goedgekeurd.
Daarna werd mededeeling gedaan der ingekomen stukken:
1. Telegraaf-en telefoon verordening.
2. Wijziging van de Verlofverordening.
3. Wijziging van de artikelen 136,161 en 210 van het Wetboek van Koophandel.
4. Mededeeling van den Gouverneur, dat het H. M. de Koningin had behaagd, het lid van den Kolonialen Raad Dr. H. Ferguson te benoemen tot lid van den Raad van Bestuur, welke benoeming was aangenomen, waardoor genoemd lid opgehouden had deel uit te maken van den Kolonialen Raad.
5. Brief van Dr. H. Ferguson met dezelfde mededeelingen.
Hierop sprak de Voorzitter namens den Raad een gelukwensch uit voor Dr. Ferguson, met bijvoeging van het algemeen leedwezen van den Raad, dat zulk een goed lid, dat zoo trouw opkwam en ijverig deelnam aan de debatten, en zoo herhaaldelijk met zijn wijze voorlichting den Raad van dienst was, thans dit college moest ontvallen. De Voorzitter sprak de hoop uit, dat Dr. Ferguson in zijn nieuwe positie als lid van den Raad van Bestuur nog lange jaren zijn uitstekende krachten wijden mocht aan het algemeen belang der Kolonie.
Hierna verklaarde de Voorzitter door den Gouverneur gemachtigd te zijn om den Raad officieel mede te deelen, dat de Gouverneur aan Hare Majesteit ontslag had aangevraagd tegen 1 October aanstaande.
Een korte stilte, alsof men nog iets meer verwachtte, en toen de Voorzitter verder zweeg en geen enkel woord aan de officieele mededeeling toevoegde, beantwoordde het publiek deze mededeeling met applaus.
Gelukkig, dat de Voorzitter zoo voorzichtig was, om te doen alsof hij deze spontane uiting van het publiek niet had gehoord. Toen nu de openbare zitting onmiddelijk gesloten werd verklaard, hoorden we nog een enkelen schreeuw, maar daarmede was het incident dan toch ook afgeloopen.
Naar wij met voldoening vernamen, ging de Raad naar de Afdeelingen om te beraadslagen over wijziging der Grondbelasting. Verandering van deze Verordening welke in plaats van verlichting veel zwaarderen druk bracht over de armere bevolking wordt spoedeischend geacht. Draagkracht naar vermogen vond hier heelmaal geen toepassing; de groote eigendommen werden verlicht, de kleinere veel verzwaard. Dergelijke toepassing der wet is zeker alleronbillijkst en hoe eerder aan deze onrechtvaardigheid een einde wordt gemaakt des te beter.
Maar met een dringend verzoek aan het Bestuur tot wijziging van de grondbelasting alleen mag de Raad niet volstaan. De Gebruiksbelasting en die op den In- en Uitvoer en de Accijnzen moeten ook hoog noodig worden herzien.
De Heeren Raadsleden zullen den algemeenen dank verdienen, zoo zij ook daarin verandering zullen weten aan te brengen.
Zou de Kamer van Koophandel hierbij niet de behulpzame hand kunnen bieden, en als deskundige op dat gebied eens een verslag uitbrengen over de vele moeilijkheden tot nu toe reeds door de nieuwe belastingen ondervonden. Voorstellen tot verbetering der nieuwe verordeningen zijn daarbij ten zeerste gewenscht.
Wanneer de Kamer van Koophandel zich thans ook uitspreekt over de nieuwe belastingen, zal de Koloniale Raad daardoor moreel gesteund worden, en beter begrepen worden in het Moederland.
De Kamer van Koophandel zal door het verstrekken van dit ongevraagd advies slechts gebruik maken van haar goed recht, maar ook ten opzichte van het algemeen belang, slechts doen wat haar plicht is, en aan de geheele bevolking een zeer goeden dienst bewijzen.

Dankbetuiging.

Wij ontvingen in dank van den Heer F. E. Schemel het eerste-Julinummer van *El Cojo Ilustrado*, waarin een zestal gravures een volledig overzicht geven van het bedrijf in de luciferfabriek te Maracaibo, aan genoemden Heer toebehoorend.
Wanneer zal de tijd aanbreken, dat dergelijke groot-bedrijven ook op Curaçao hunne fabrieken bezitten? De arbeidskrachten zijn hier goedkoop genoeg, en onze haven biedt een gemakkelijke en geregelde aansluiting met het Buitenland.

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:
309 ratten
2155 muizen

Postspaarbank.

Gedurende de maand Mei werd ingebracht:

Curaçao:	
Willemstad	f 5,616,95
2e district	— —
3e „	0,55
4e „	108,50
5e „	2
Bonaire:	
Kralendijk	350,10
Rincon	2
Aruba:	
Oranjestad	44,50
3e district	12.50
Philipsburg, St. Mart. NG.	1.052,74
Oranjestad, St. Eust.	103
Bottom, Saba	229,79
Windwardside „	12,50
Samen	f 7,535,33
Terugbetaald:	f 5,749,56.

† F. C. Gefken,

Ondervoorzitter der Koloniale Staten, directeur van plantage Voorburg en Officier in de orde van Oranje Nassau is 26 Juni omstreeks 3 uur in den namiddag op Plantage Voorburg, Suriname, overleden.
Suriname verliest in hem een groot vriend, zijn ega een beminden echtgenoot, zijn kinderen een goeden vader en de katholieke kerk een oprecht lid.
Laten wij vast hopen, dat God den dierbaren doode een groot loon schenke voor zijn onverdroten arbeid en toewijding.

Onderscheiding.

Naar O. W. verneemt is thans de Koninklijke bekrachtiging verleend aan de benoeming van Dr. C. J. J. van Hall tot Correspondent van de Koninklijke Academie van Wetenschappen in Nederland.

Cacao-uitvoer.

Hieronder volgt een opgave aangevende een overzicht over cacaouitvoer in Suriname.

Juni 1909		**568,338½** KG
Juni 1908		325.990 „
Juni 1907		301.641 „
Juni 1906		214.698 „
1 Jan.— 30 Juni	1909	**1,417.922⁵** „
„ „	1908	1.006.581⁵ „
„ „	1907	1.223.407⁵ „
„ „	1906	914.6[illegible] „
't Geheele jaar	1908	1.699.236 „
	1907	1.625.291 „
	1906	1.470.567 „
	1904	**854,034** „

Uit dit overzicht blijkt dat de uitvoer van dit eerste halfjaar bijna tweemaal meer bedraagt dan in 1904, het slechtste cacao-jaar.

De Surinamer.

Draadloos electrisch licht.

Een bezoeker van de 17e jaarvergadering van het Verband Deutscher Electrotechniker, te Keulen gehouden, schreef aan „De Nieuwe Ct.”:
„Het belangrijkste van het congres was een voordracht van den Duitschen voorganger der draadlooze telegrafie, graaf Arco.
Graaf Arco verraste ons met de mededeeling van de nieuwste vindingen op het gebied der draadlooze telegrafie, die in hoofdzaak daarop neerkomen, dat men sinds korten tijd in staat is om een tamelijk groote hoeveelheid energie zonder draadverbinding over te brengen, waardoor niet alleen het draadlooze telegrafeeren over zeer grooten afstand mogelijk wordt, maar hij toonde ons — en dat is het nieuwe — hoe hij een dertigtal gloeilampen — door ze te verbinden met een gewijzigd ontvangstation van zijn draadloos telegraafsysteem — naar willekeur zonder eenige draadverbinding tusschen de lampen en de energiebron kon laten gloeien.
Het was verrassend om te zien hoe op een enkel woord van hem meer of minder electrische energie draadloos werd overgebracht en de lampen dan meer helder of donker gloeiden, juist zóó als waren deze ons allen bekende booglampen aan het net eener fabriek aangesloten.
Ons allen kwam door deze enkele proef het toekomstbeeld voor oogen dat wij over enkele jaren overal zijn kunnen genieten van een electrische verlichting en krachtoverbrenging, zonder dat onze straten en onze woningen half geruïneerd behoeven te worden door het aanbrengen van kabels en geleidingsdraden.
Ja, de stoute gedachte hoorde men uiten, dat men met een paar fabrieken bv. gansch Nederland zou kunnen voorzien van electrisch licht zonder dat het overbrengen dezer kracht te zien zou zijn.
De demonstratie van graaf Arco was ontegenzeggelijk zeer verrassend en toonde ons een groote overwinning der wetenschap. Tusschen het toonen van een proef op een congres en een algemeene uitvoering in de praktijk is echter een zoodanig verschil, dat wij nog geen vrees behoeven te koesteren voor de opheffing onzer electrische fabriek.

Doornlooze cactus.

De *Deutsch-Sudwest afrikanische Zeitung* van 3 April bericht, dat sedert ongeveer zes maanden in den gouvernementstuin te Windhuk proeven genomen zijn met doornlooze cactus. De stekken werden door bemiddeling van het Duitsche Consulaat te San Francisco van den bekenden plantenkweeker LUTHER BURBANK te Santa Rosa (Californië) verkregen. De stekken hadden de verre reis goed doorstaan, en begonnen spoedig, na uitgeplant te zijn, te groeien. De oorspronkelijke 28 plantjes konden reeds na enkele maanden door afzetsels tot op het dubbele vermeerderd worden, en het gouvernement hoopt binnen verloop van een jaar stekken bij kleine hoeveelheden aan belanghebbenden ter uitplanting te kunnen afleveren.

Ook al zouden de planten niet al de verwachtingen verwezenlijken, die de reclame er van belooft, dan toch spoort het tot nu toe verkregen succes zeker beslist tot voortzetting dezer aanplanting aan.

(*Der Tropenpflanzer*
Juni 1909.

Het is reeds lang geleden, dat de AMIGOE melding maakte van deze ook voor onze kolonie belangrijke ontdekking van LUTHER BURBANK, „den toovenaar van het Westen." Tot nu toe evenwel vernamen wij nog volstrekt niets, dat door onzen Gouvernementsproeftuin of door de Curaçaosche Maatschappij van Landbouw stekken van doornlooze cactus aangevraagd of proeven daarmede genomen werden. Zou de moeite tijd en onkosten daaraan besteed, niet ruimschoots beloond worden?

Naar wij vernemen, is met den verkoop van deze doornlooze cactus van LUTHER BURBANK uitsluitend belast de „THORNLESS FARMING COMPANY te LOS ANGELES [Californië.]

Het planten van kokosnoten.

Om de zekerste en beste ontkiemingsresultaten te verkrijgen bij het planten van kokosnoten, moet men zooals na een overgroot tal van proeven op Madagascar gebleken is, de kokosnoot *horizontaal* in de aarde leggen. Het resultaat was nog iets, hoewel zeer weinig, beter, wanneer de vrucht met de punt een klein weinigje naar beneden gekeerd, werd neergelegd. In het eerste geval kwamen 84%, in het tweede geval 86% der geplante noten tot ontkieming, terwijl integendeel het slechts 48% bedroeg in die gevallen, waarin men de noot rechtop met de punt naar boven geplant had. Ook op Jamaica heeft men met de *horizontale* ligging de beste resultaten verkregen. Verder heeft men door een andere reeks van proeven kunnen vaststellen, dat de diepte, waarin men de noot in de aarde moet leggen is, wanneer men de noot met den bovenrand juist gelijk met de aarde of ook tot op de helft der hoogte in de aarde legt. De ontkieming der noten, die eenvoudig op den grond gelegd wordt, gaat veel langzamer te werk dan in de bovenstaande gevallen.

(*La Quinzaine Coloniale*)

Centrale Verkoeling.

De Aarde en haar Volken schrijft:
We hebben nu al veel huizen met centrale verwarming; zoowel particuliere als openbare gebouwen worden verwarmd door warmwaterbuizen, die overal in gangen en kamers een gelijkmatige temperatuur handhaven afkomstig van de stookplaats, die in de benedenruimten het water verwarmt.

Maar centrale verkoeling!

Dat is iets, waar wij zoo oppervlakkig gezien, hier in ons land alheel zelden behoefte aan zullen gevoelen, al komen er in Juli en Augustus wel eens dagen voor, waarop de klank van dat woord iets bekoorlijks heeft. Maar naast het gematigde Nederland is er ook een „Tropisch Nederland", en daar zal menigeen op het hooren van den klank „centrale verkoeling" een woord van opgewonden instemming niet kunnen onderdrukken. Het moet heerlijk zijn, in Batavia en andere Javaansche steden, op Deli, in Mepado de hitte te kunnen verdrijven door een afkoelen van de lucht in het groot.

En waarom zouden wij niet de kou evengoed als het gas en het warme of het koude water door buizen naar diegenen kunnen toevoeren, die er behoefte aan hebben? Dat is dan ook al niet meer de droom van een ingenieur; maar er zijn in Amerika reeds een aantal steden, waar men in centrale werkplaatsen koude voortbrengt, die dan door een buizennet in de huizen wordt geleid. Het tijdschrift La Nature noemt als zulke plaatsen New-York, Boston, St. Louis, Baltimore, Los Angeles, Norfolk, Denver en Kansas City. De kou wordt voortgebracht door ammoniakmachines.

NEDERLAND en VENEZUELA.

Dr. J. de J. Paúl.

De N. Ct. deelt omtrent de omstandigheden, die tot het plotseling ontslag van dr. Paul als gezant bij verschillende hoven van Europa leidden, mede, dat het ontslag in zeer nauw verband staat met hetgeen in de laatst daaraan voorafgaande weken tusschen de Nederlandsche en de Venezuelaansche Regeering is voorgevallen en dat het op 19 April jl. door den Minister Van Swinderen en den heer De Paul geteekende protocol buiten werking geraakt en van nadere beslissingen afhankelijk geworden is.

Zooals men weet, zegt het blad, bevatte het protocol een clausule volgens welke de diplomatieke betrekkingen tusschen de beide landen „van af den dag der onderteekening van dit protocol" werden hersteld.

Wel kwamen aan het slot van het stuk de woorden voor dat het onderhavige protocol „aan de bekrachtiging der bevoegde overheden onderworpen (zou) worden" maar daaraan viel, volgens de stellige verklaring van dr. De Paul aan den Minister, geene andere beteekenis te hechten dan die eener bloote formaliteit, bestaande in de naar Venezuelaansche opvatting noodige uitdrukkelijke ratificatie door den President zelven. Met name van eene nadere ratificatie door het Congres (het Wetgevend Lichaam) zou geen sprake zijn; dit werd door den heer De Paul den Minister zoo mondeling als schriftelijk verzekerd.

De Nederlandsche Regeering herstelde op die verzekeringen de diplomatieke betrekkingen, maar tegen het einde van Mei kwam een schrijven van dr. J. Paul aan het departement, behelzende dat door de Venezuelaansche Regeering bezwaar werd gemaakt tegen de onveranderde goedkeuring van hetgeen in het protocol was bepaald betreffende de voor onze bezittingen zoo belangrijke quaestie der 30 pCt. additioneele rechten.

Te dezen aanzien werd van onze Regeering nu een nadere verklaring verlangd, van deze strekking, dat, indien de concessie, wat de additioneele rechten betreft, aan Engeland tegen zekere tegenprestaties werden verleend, ook Nederland, om daarvan te profiteeren, tegenconcessies (avantages équivalents) zou hebben te verleenen.

Terstond maakte de Nederlandsche Regeering zoowel te Caracas als te Parijs bij dr. J. Paul, rechtstreeks per brief en door mondelinge bemiddeling van onzen gezant jhr. De Stuers, tegen een dergelijke opvatting ernstig bezwaar.

Het eind was, dat de Minister van Swinderen een telegram naar Caracas zond, waarin hij kort en goed definitief bericht der ratificatie verlangde, en aandrong op spoed met het oog op de houding, welke dezerzijds tegenover dr. J. Paul zou aan te nemen zijn.

Uit Caracas werd antwoord ontvangen, dat de President van Venezuela geratificeerd had, maar dat dit nader zou worden onderworpen aan de goedkeuring van het Congres.

Hierop brak de Minister van Buitenlandsche Zaken de betrekkingen met dr. J. Paul af, waarop de Venezolaansche Regeering mededeelde het officieele ontslag van dr. J. Paul als gezant, met de bijvoeging, dat hij als onderhandelaar met de Nederlandsche en met de Fransche Regeering zijn volmacht had overschreden. Tevens werd gemeld, dat een nieuwe gevolmachtigde in de 23n dezer maand uit Venezuela naar Europa zou vertrekken.

De stand van zaken is dus op het oogenblik ongeveer dezelfde als vóór de onderhandelingen met dr. J. Paul begonnen."

Tot zoover de *Nieuwe Courant*, welke minstens officieus werd ingelicht.

Hoe schrikkelijk ons deze quaestie ook tegenvalt, toch meenen wij, dat wij nog wel iets verder zijn dan vóór de onderhandelingen met Dr. PAUL. Het protocol werd door Nederland 19 April onderteekend, en door President GOMEZ in den Ministerraad van 5 Juni ll. goedgekeurd, en overgelegd aan het Congres.

Uit de notulen der Zitting van het Congres op 11 Juni ll. gehouden, door onzen Collega *Boletin Comercial*, Woensdag 14 Juli, gedeeltelijk openbaar gemaakt, blijkt, dat de Minister van Buitenlandsche Zaken het Congres per nota bij de copie van het Protocol ook nog de redactie van het ontbrekende verdrag, commercieel en consulair, ter goedkeuring heeft aangeboden, maar dat de behandeling daarvan tot later werd aangehouden.

De Voorzitter stelde voor, den Minister van Buitenlandsche Zaken te zenden een ontvangsterkenning van deze copie en Z.Exc. de stukken te vragen, welke hij ter inzage had toegezegd, opdat tegelijk met het Protocol de overige documenten zouden kunnen worden overgedragen aan de Commissie voor Buitenlandsche Zaken.

President Gomez en zijn Ministers zijn het derhalve reeds eens, terwijl de redactie der verdragen bereids werd opgemaakt, en blijkbaar door den President en de Ministers ook werd goedgekeurd. Alles hangt nu slechts af van de houding van het Congres. Hoe Dr. PAUL verklaren kon, dat het Congres er niets mede te maken had, is totaal onverklaar, of PAUL moet nog in den waan verkeerd hebben, dat President GOMEZ even auctoritatief zou optreden als CIPRIANO CASTRO, daar art. 52— § 12 der Venezolaansche Constitutie uitdrukkelijk zegt, dat o. a. de rechten van het Congres zijn: Tractaten en Diplomatieke Overeenkomsten goed- of af te keuren, welke tractaten of overeenkomsten niet van kracht noch geldig zullen zijn, tenzij na de verkregen goedkeuring van het Congres. Zonder deze goedkeuring mogen tractaten of overeenkomsten niet worden ten uitvoer gelegd.

Hoe denkt nu het Congres over het Protocol en de Verdragen met Nederland?

Wij meenen niet mis te tasten, wanneer wij als zeker vast staande verklaren, dat ook het Congres niets liever wenscht, dan een vriendschappelijke verhouding met de vreemde Mogendheden.

Wat echter in het bizonder de afschaffing der 30 % betreft, moeten wij ronduit verklaren, dat het Congres aanvankelijk niet erg gunstig daarvoor was gestemd, daar het zijn oordeel steunde op de officieele rapporten en adviezen, o. a. ook van de Kamers van Koophandel, die onder invloed der groote Duitsche handelshuizen, welke bij die afschaffing iets te verliezen hebben, tegen adviseerden.

Op het oogenblik echter is er kentering gekomen in die gevoelens. Van alle kanten werd in de Venezolaansche Pers ten gunste der afschaffing gepleit, en zeer sterk betoogd, dat die afschaffing werkelijk van nationaal en algemeen belang zal zijn.

Alleen, men wil die afschaffing niet toestaan zonder eenige tegenpraestatie van Engeland; met name wordt geëischt, zooals wij verleden week mededeelden, dat Engeland het eilandje Patos aan Venezuela zal terug geven.

Wat ons heel erg bevreemd is, dat de Venezolaansche Regeering naar Den Haag seinde, dat 23 Juni de opvolger van Dr. PAUL naar Nederland zou vertrekken. Nu is het bijna een maand later, en nog lazen wij niets van een nieuw benoemden confidentieelen agent en gevolmachtigden gezant.

Dat geeft wel iets te denken. Of zou de Venezolaansche Regeering, welke het volkomen eens is met de Regeering in Nederland, eerst het eindbesluit van het Congres willen afwachten?

Het Congres is op het oogenblik feitelijk de Autoriteit waarmede onderhandeld moet worden.

VENEZOLANIA.

Caracas, 29 Juni.

De zaak tusschen de Orinoco-Compagnie en het Venezolaansche Gouvernement, die volgens het arbitrage-protocol van Februari jl. moet geregeld worden tusschen de belanghebbende partijen zelf, is een belangwekkende phase ingetreden.

Na een dagbladstrijd van verscheidene weken tusschen de concurrenten, om de goedkeuring van het Amerikaansche protocol te verhinderen, hebben de Heeren Nicomedes Zuloaga en Pedro Uztaris, — die tegenover de Orinoco-corporatie beweren recht te hebben op de Imataca-mijn, — een rechterlijke vervolging wegens laster ingesteld tegen Rudolph Dolge, den vertegenwoordiger in Caracas van genoemde corporatie. Zij beschuldigen hem, met opzet eenige documenten, geteekend door Georges Turnbull, te hebben achter gehouden, totdat Turnbull buiten Venezuela was, en ze toen gepubliceerd te hebben. Turnbull verliet het land den 14 Juni jl.

Deze documenten worden gezegd zeer nadeelig te zijn voor de Heeren Zuloaga en Uztaris en doorslaand om te bewijzen, dat de titels van genoemde heeren op het bezit van de Inamaca-mijn niet geldig zijn.

Zuloaga en Uztaris behouden zich het recht voor eene vervolging in te stellen ook tegen Mr. Brewer, den Amerikaanschen consulairen agent, alhier, en tegen alle personen, die met Mr. Dolge in betrekking staan.

Colombia.

De opstandelingen hebben zich, gelukkig, onderworpen, zoodat vrede en rust is wedergekeerd, zonder dat het noodig was gewapenderhand tegen eigen burgers op te trekken.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO